

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas II. Potestné unus Angels movere alium? &, Quid circa corporalia
præstare possint? Quoad Primum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

stantiam Angeli comparari tunc ad locum ut
subjectum ad accidens metaphysicum, hoc est
ubitas, quæ est formalitas tunc pullulans, ex
modo concipiendi. Et cum ista conjunctio,
non sit quid physicum, h. e. physicè à substantia
Angeli & loco distinctum, non est necesse il-
lam conjunctionem ostendere, ad quod genus
physicæ causæ spectet, sed sufficit ostendere ad
quod genus causæ metaphysicæ spectet; spe-
ctatque formaliter ad genus causæ formalis, est
enim quasi forma metaphysica ubitas. Tota
autem variatio majoritatis vel minoritatis loci,
debet referri in illam extensionem virtuales,
in circumstantia talis, vel talis loci, partiumque
ad Angelum penetratarum.

Objicitur 3. Idem. Si substantia Angeli per
se immediate est ratio existendi in loco majore
vel minori, juxta suam voluntatem, necesse est
quod ipsa ratio formalis existendi in loco, sit per
se ipsam capax hujus inæqualitatis; non autem
ut id reducatur solum ad voluntatem Angeli,
ut ad rationem formalem; quia ista voluntas,
est solum applicativa; Ergo supponit rationem
formalem, per quam fiat, illa ubitas. Si ergo il-
lud ubi nunc potest esse æquale, nunc inæquale,
necesse est quod ipsa substantia Angeli, non sit
immediata ratio ponendi in loco; quia substan-
tia in se una, non potest habere majus & minus,
ex ipso ratione substantiæ.

RESPONDETUR. Occupationem majo-
ris, vel minoris loci reduci in voluntatem tan-
quam in causam applicantem. Formale autem
reducitur in indistantiam substantiæ Angeli à
majori vel minori corpore. Quæ ipsa vis occu-
pandi illud dependens, est originativè ab exten-
sione virtuali, & æquivalenti, ipsius substantiæ
Angeli. Et licet substantia in se una, spectata
sine virtuali extensione, non possit nunc majore,
nunc minorem locum occupare; potest
tamen cum illa virtuali extensione, idque sine
illareplicatione; sicut anima rationalis non re-
plicata, occupat spatium divisibile. Et licet ani-
ma non sit pro suo libitu occupativa majoris
vel minoris spatii; in hoc tamen est similitudo
cum locabilitate Angeli, quia unde provenit ani-
mæ, ut secundum materiæ & dispositionum
requisitarum conditionem, extendat se ad il-
lam informationem; quod fundatur in virtuali
extensione debita animæ: & si illam non habe-
ret, tunc etiam secundum dispositionum & ma-
teriæ exigentiam, non posset se extendere; ita
etiam virtualis extensio in Angelis, principia-
lit majoris vel minoris spatii occupationem.
Quamvis autem ponamus in anima extensio-
nem hanc virtuales; nihilominus, non poni-
mus in illa vim, cum est separata à corpore, ut
possit majus, vel minus spatium occupare, sed
extra corpus in punctum se colligit. Ratio,
quia cum anima sit essentialiter actus corporis,
etiam virtuales extensionem debuit habere,

essentialiter ordinatam ad corpus informan-
dum, quo tamen caret in statu separationis:
Hinc nec habet titulum coextendendi se cor-
poribus. Jam autem angelica virtualis exten-
sio, non est ordinata ad corpus, sicut nec ipse;
hinc debuit aliud principium habere cui subde-
retur in sui exercitio: hoc autem non aliud est,
quàm voluntas Angeli.

Sed inquit Arriaga hic d. 15. n. 15. Si Ange-
lus esset in loco majore vel minori per volunta-
tem suam, quod esset objectum hujus volitionis,
volo esse potius in schola, quàm in illo loco?
indubiè habet hunc sensum, volo me: & cum
non obstante illa volitione Angeli efficaci, pos-
sit Deus efficere, ne illa fortiaur effectum, ap-
paret quod in volitionem, ratio ubitatis, non
possit referri, præcipue cum non possit intelligi
quomodo volitio, quæ dicit volo me, magis con-
stituat Angelum hic, quàm Romæ; Ergo ea
volitio, non est forma dans esse in loco.

Sed dictum supra voluntatem esse non nisi
causam applicantem, forma autem est ipsa indi-
stantia, fundata in virtuali extensione; Obje-
ctum autem illius voluntatis, erit usus illius ex-
tensionis virtualis. Usus autem stabit in pene-
tratione actuali, & impletionem hujus potius
quàm illius loci. Unde illa volitio non dicit vo-
lo me; sed volo penetrationem & impletionem
harum partium loci beneficio virtualis exten-
sionis mihi identificatæ. Ad eum modum quo
volitio Dei, quæ dicit volo esse in mundo quem
pono, non habet seipsam pro objecto. Cum er-
go illa volitio non sit ratio formalis locationis,
sed sola applicatio, impedire illam poterit Deus,
ne sequatur effectus indistantiæ, sed indistantiæ
posita, non poterit jam Deus facere, ne sit in
loco.

DIFFICULTAS II.

Potestne unus Angelus movere alium? &
Quid circa corporalia præstare pos-
sint?

Quoad Primum.

Revolum putat Vasquez esse, ut unus Ange-
lus moveat alium, ut videre est D. 194. Sed
affirmat Suarez L. 4. c. 28. quem sequitur Ar-
riaga d. 18. n. 28.

Pensandæ sunt Affirmantium Rationes.

PRIMATIO est, quæ utitur Suar. ex Majo-
re. Angelus potest movere corpus; Ergo po-
test movere Angelum inferioris vel ejusdem spe-
ciei, magis autem proportionatum quid videtur
unus spiritus respectu alterius, quàm corpus re-
spectu Angeli.

RESPONDETUR. Majorem esse proportio-
nem in ratione mobilis. Nec sequitur, ut id,
quod potest Angelus in corpus, hoc ipsum pos-
sit in spiritum; Ita per accidens potest Angelus

h

cale-

calefacere corpus, non potest Angelum; quia est incapax hujus qualitatis, & tu nondum ostendis capacitatem in Angelo, ad motum, ab altero, principiandum, quod tamen prius debuisset probari.

Disparitas etiam est, quia ex una parte constat ratione, quod motus in corporibus ab Angelis principiari possit: competit enim illis movere cœlos. Ex alia parte impenetrabilitas corporum, quæ recipiunt impulsus v. g. materiale productum ab Angelis, bene probat qui moveantur illa corpora; idemque intelligi potest si motu lationis ferantur; sed si impulsus transmearet corpora, non apparet quomodo corpora per impulsus moverentur. Cum ergo Angeli Angelis sint penetrabiles, non apparet qui unus possit movere alium. Quod si dicas; Hac responsione probari, quod etiam corpora spoliata quantitate non possint ab Angelis moveri; id fortè aliquis concedere in hac sententia posset, nisi recurreret ad hoc, quod tamen haberet illa materia partes entitativas, quibus caret Angelus. Ceterum & hæ partes spoliata quantitate, non apparet, quomodo recipere possent impulsus, qui supponit ut non possit permanere illa qualitas, per corpus impulsus.

RATIO 2. est, Angelus potest moveri passivè ab extrinseco motore v. g. Deo; Ergo & ab alio Angelo.

RESPONDETUR. Verum esse Antecedens quoad potentiam obedientialem, non quoad naturalem; cum à quacunque qualitate sit penetrabilis Angelus. Non ergo ex eo non produciatur ille motus; quia deberet esse vitalis, sed quia omne principium motivum permeabit Angelum. Et licet corpora moveantur à corporibus, non sequitur, spiritus moveri à spiritibus, quia de spiritualibus conformiter ad corporalia philosophandum est, si cætera sint paria.

In præsentem autem cætera non sunt paria; quia non habetur idem utrobique principium: nam corpora moventur se ad invicem; quia non se penetrant; secus spiritus. Quando autem dicunt Patres animas raptas à dæmonibus, non propter motum localem id fit, qui imprimatur animabus, sed propter capionem exequendæ justitiæ vindictivæ, qualis convenit tortoribus. Dicunturque ducere animas; quia illæ non sunt determinatæ ad illuc dirigendum motum, sed illis ut ita dicam, ostenditur intellectualiter, via: siquæ tribuatur in statu puræ naturæ vis aliqua coactiva unius supra alium, illius executio, effectus ratione subditiōis voluntariæ, non autem ex ratione causationis motus, ab alio Angelo.

RATIO 3. est. Quia Angeli superiores habent potestatem aliquam naturalem in inferiores; neque enim hæc prælatio sine hac potestate intelligitur; quæ potestas non videtur esse moralis: nam hæc non videtur fore alia, quàm jurisdi-

ctionis; Jurisdictio autem illis non competit in inferiores; quia non sunt causæ effectivæ illorum; nec habent aliquod fundamentum naturalis dominii: neque enim sola inæqualitas perfectionis, ad hoc sufficit; aliàs infimus Angelus, tot haberet in se jurisdictionem habentes, quot se superiores. Quod si potestas illa est physica; non potest esse alia, nisi quoad motum localem, vel detentionem violentam, in loco.

RESPONDETUR. Si sit necesse superioritatem Angelorum salvare per prælationem, hæc poterit stare in ratione intellectivi: quia habet jus magistrale, ut vocat S. Thomas superior, ad illuminandum inferiorem: quod jus non solum est situm in aliquo placito, sed in præcellentiā physica. Fortèque vis coercitiva stare in primis in correptione intellectuali, & secundario in productione aliqua qualitatum spiritualium, dolerem spirituale principiantium.

His non obstantibus

DICENDUM est cum Suarez. *Possè ab uno Angelo moveri alium.*

PROBATUR 1. Quia non implicat Contradictionem spiritualis impulsus.

Neque valet si dicas, eum ita implicare ac implicat quantitas spiritualis; quia cum quantitas sit primò essentialiter extensiva partium in ordine ad se, quod partes spirituales non habet, ut non habet substantia spiritualis ex communi persuasione; respectu illius nec dabitur quantitas spiritualis, illi substantiæ debita: nihil autem simile adferri potest contra spirituale impulsus.

PROBATUR 3. Quia si repugnaret impulsus spiritualis visque movendi alterius Angeli, ex eo, ut vidimus supra, maxime repugnaret, quia Angelus est quid penetrabile. Sed hæc ratio non convincit, quia anima est penetrata cum corpore; nec tamen obest, quo minus moveat corpus. Ergo nec penetratio quæ se penetraret cum illo impulsu, officeret, ne moveatur ille Angelus.

PROBATUR 3. per id, quod in superioribus inexplicatum mansit. Potest Angelus motu lationis movere aliquod corpus & tamen penetraret illud; Ergo poterit movere & alium Angelum. Ceterum putarem, quod inferior superiorem invitum movere non possit: quia videtur esse contra excellentiam superioris, talis illius coactio.

Quoad Secundum.

ASSERO 1. *Non possunt Angeli producere immediate formas materiales.* Adducuntur in probationem loca aliqua Patrum; sed ea ad propositum non facere ostendit Arriaga. Pro asserto difficile est positivam rationem reddere. Quia non implicat in potentia entis spiritualis, contineri educationem formarum substantialium materialium. Recurri ergo debet ad consensum Doctorum. Quod autem dicit Suarez

tales effectus contineri sufficienter in aliis cau-
sis, id certum est de presentibus, sed cur non e-
rit possibilis forma materialis, & tamen non nisi
a potentia spiritali educibilis.

ASSERO 2. *Applicando activa passivis possunt
vincere formas materiales.* Cur enim non pote-
rit comburere papyrum, admotam candelæ.

ASSERO 3. *Præter motum localem convenit
Angelis, etiam assumptio corporum.* Ratio, quia id
illis tribuit Scriptura. Ad assumptionem hæc
requiritur solent: Primum, ut per seipsum sit præ-
sens corpori. Secundò, ut habeat rationem mo-
toris; neque enim ille informat corpus, hoc e-
nim est non nisi animæ, quæ est forma corporis.
Tertiò, ut corpus quod assumit, repræsentare
possit Angelum saltem tanquam in ænigmatæ:
Neque enim Angelus dicitur assumpsisse lin-
guam asinæ, quæ locuta est ad Balaam. Hinc
Scriptura non dicit esse locutum Angelum, sed
animam; cum tamen in aliis occasionibus, dica-
tur loqui Angelus.

Quando autem corpora assumunt, interdum
assumunt corpora mortuorum recens, vel fa-
bricant sibi corpus ex mixtura terræ, aeris, ex-
halationum &c. ad eum planè modum, quo fi-
gularii solent. An autem in apparitionibus ve-
teris Scripturæ, semper non nisi Angeli appa-
ruerint, consulantur Interpretes, & in compen-
dio Arriaga d. 19. n. 28.

DIFFICULTAS III.

*An Angelus possit transire ab extremo ad ex-
tremum non pertranseundo medium.*

A Firmat Valq. d. 196. n. 6. & ante eum S.
Thom. hic q. 53. a. 2. in Corp. similia habet
in Primum dist. 37. q. 4. n. 2. Eandem senten-
tiam docet Cajet. Capreol. & post illos Joan. à
S. Thoma d. 20. n. 15. Oppositum tanquam pro-
babilis docet Suarez l. 4. c. 19. Arriaga d. 17.
n. 12. Martinon d. 42. n. 70. Franc. Lugo. d. 6.
Docet tamen talem motum esse possibilem, &
quod verosimiliter possit attribui Angelis.

Ut autem advertatur, ad statum Quæstio-
nis, non est quæstio: An possit transire ab ex-
tremo ad extremum, non pertranseundo me-
dium, & tamen faciendo motum continuum;
quia & esset ille motus continuus, & non esset:
esset quidem ut supponitur; non esset autem,
quia in motu continuo per Aristotelem, prius
pertranseitur medium, quàm perveniatur ad ter-
minum: imò hoc ipso, quia ille motus non esset
per medium, esset in sua continuatione, in me-
dio interceptus, adeoque non continuus. Est
ergo difficultas: An possit pertranseire ab extre-
mo ad extremum non pertranseundo medium
aliquo motu discreto.

DICENDUM est. *Possibile esse, ut Angelus
transiret ab extremo ad extremum non transeundo
medium.*

PROBATIO unica hujus Conclusionis est:
Quia id non implicat. Aliquæ Congruentiæ
infra adferentur: nunc solvendæ sunt obje-
ctiones.

OBJICIT 1. Ægydius. Angelus cum sit pars
universi, nunquam potest esse sine ordine in il-
lo. Ergo neque potest moveri de loco ad lo-
cum, nisi servato ordine situum.

RESPONDETUR. Ly ordo positum in An-
tecedenti non plus vult, quàm quòd primum
locum obtineat in ratione entis creati. Item,
quòd nullum malum naturæ moliri possit, &
quòd extra hoc universum localiter esse non
possit. In Consequenti autem ly ordo pro lo-
cali successione, qui tamen ordo nullo modo in-
fertur ex priori. Quod si referas id in ordina-
tionē divinam, quā abrogaverit talem motum;
jam non ostendis implicantiam de tali motu: de
qua hic quæritur, præcipuè cum etiam talem
motum, nulla sacra auctoritas neget Angelis.

OBJICIT 2. Gabriel. Si Angelus subito
transit ad aliud extremum; necesse est, ut si-
mul & sine successione, relinquat terminum à
quo; quia si successivè illum relinqueret pro
aliquo tempore, partim esset in termino à quo,
partim in termino ad quem, non existendo in
medio, quod naturaliter fieri nequit. Immo se-
quitur, quod tempus componatur ex instanti-
bus, in quorum uno sit in termino à quo, & in
quorum altero sit in termino, ad quem.

RESPONDET Suarez, non esse necesse, ut
sequantur se duo instantia, adeoque ut compo-
natur tempus ex instantibus; sed potest esse u-
num idemque instans acquisitionis & amissionis
utriusque loci, nempe ut sit in termino ad quem
per primum esse, & in termino à quo per pri-
mum non esse, quomodo in simili responderetur
de inceptione, & desitione rerum permanenti-
um, quia licet primum non esse dicatur extrin-
secum respectu existentiae in priori loco, tamen
respectu carentiae ejus, est intrinsecum. Addit
quòd illo instanti possit Angelus ultimò esse in
priori loco & in posteriori ultimò non esse. *Hæc
Responsio*

NON SATISFACIT. Tum quia impossibile
est, ut Angelus sit in duobus locis dissitis simul;
Ergo in eodem instanti non potest esse in duo-
bus illis extremis: nam si esset in duobus illis
extremis dissitis, esset in duobus locis, quod si-
ne replicatione esse non potest. Quod si non sit
simul in eodem instanti in duobus locis; Ergo
alio instanti fuit in extremo à quo, alio in extre-
mo ad quod; Ergo ulterius totus ille etiam
discretus motus Angeli, debuit complecti duo
instantia, unum in quo est in termino ad
quem, & aliud in quo est in termino à quo:
Si enim non esset in termino à quo, quomo-
do ab illo inciperet moveri? Tum quia quod
adfertur de inceptione & desitione entium

h a per-